

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo

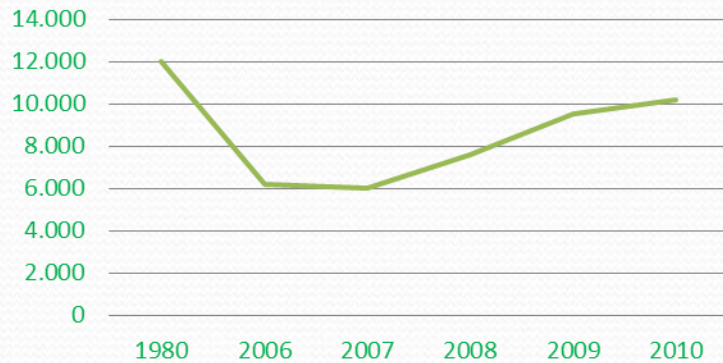
**STANJE SLATKOVODNE
AKVAKULTURE U
REPUBLICI HRVATSKOJ
2012**

M. Božić, B. Marković, Z. Radan
Vukovar 2012.

POVRŠINE RIBNJAKA

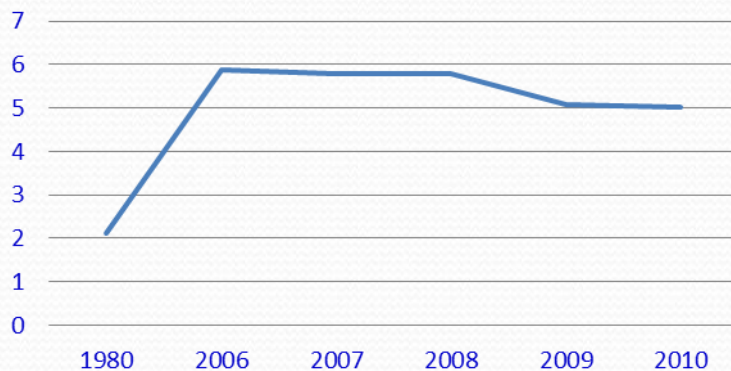
UKUPNE POVRŠINE > 12.000 ha

EKSPLOATIRANE POVRŠINE ŠARANSKIH RIBNJAKA

povećanje 2010/2007
za **64%**

EKSPLOATIRANE POVRŠINE PASTRVSKIH RIBNJAKA

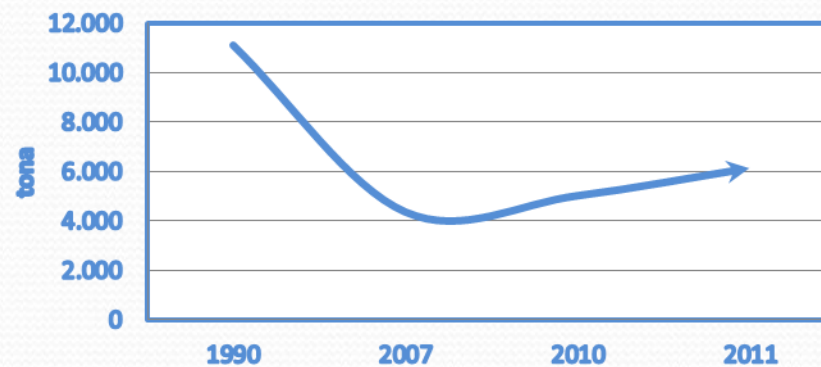
smanjenje 2010/2007
za **13%**

PROIZVODNJA (t)

godina	konzumna	mlač	ukupno
1990.	11.092	3.827	14.919
2007.	4.395	1.613	6.008
2010.	5.048	2.705	7.753
2011*.	6.152	-	-
INDEKSI			
2011/1990	55	-	-
2011/2010	122	-	-

*Preliminarni podaci

Proizvodnja konzumne ribe

PROIZVODNJA KONZUMNE RIBE (t)

godina	šaran	pastrva	ostalo	ukupno
1990.	9.179	824	1.089	11.092
1995.	3.326	346	521	4.193
2005.	2.183	1.301	851	4.335
2006.	2.312	1.885	916	5.113
2009.	2.058	2.024	984	5.066
2010.	1.816	2.492	740	5.048
2011*.	2.891	2.358	903	6.152

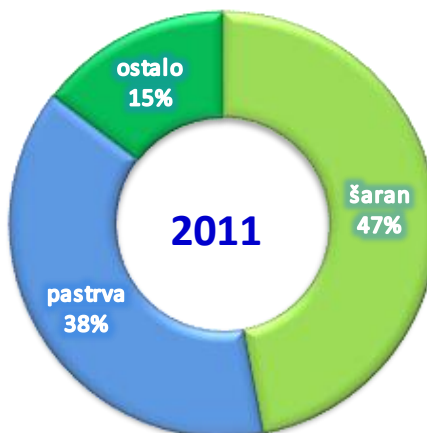
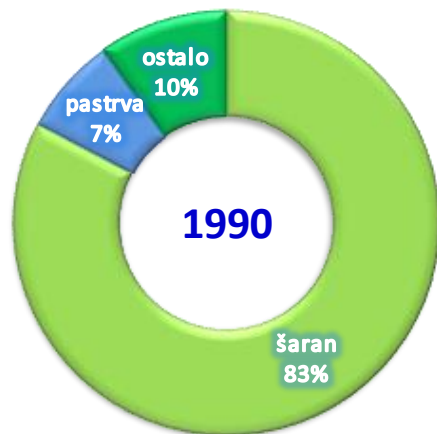
*Preliminarni podaci

TOPLOVODNI UZGOJ kod šarana se, u odnosu na predratne godine, proizvodnja smanjila više od 3 puta. U 2010. niska proizvodnja, da bi se u 2011. ostvario oporavak s proizvodnjom od 2891 t. što konačno predstavlja naznake pravog smjera. To je rezultat pravilnog postavljanja i iskorištenja uzgojnih površina, genetike, stručnosti i tradicije.

Amur, som, bijeli i sivi glavaš, linjak, smuđ, jegulja - proizvodnja u porastu od 1995. g. do 2010. , a tada proizvodnja pada na 740 t. U 2011. zabilježen oporavak na 903 tone.

PASTRVA, do 2011. proizvodnja u stalnom porastu. U odnosu na 1990. veća skoro 3 puta. U 2011. zabilježen prvi pad proizvodnje, 5% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 2.358 tona.

STRUKTURA PROIZVODNJE

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

UVOZ - IZVOZ

UVOZ	2007		2008		2009		2010		2011	
	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD
šaran	17	72	75	260	12	59	7	32	83	350
pastrve	381	1.418	517	2.102	452	1.666	653	2.303	568	2.284
ostale ribe	66	698	155	1.168	237	914	547	1.299	618	2109
UKUPNO	464	2.188	747	3.531	701	2.639	1207	3.634	1269	4743

IZVOZ	2007		2008		2009		2010		2011	
	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD
šaran	514	1.134	75	267	43	129	324	706	1129	2356
pastrve	103	458	85	435	106	609	68	277	33	157
ostale ribe	588	1.272	371	1.178	461	1.136	340	500	559	875
UKUPNO	1.205	2.863	531	1.880	610	1.875	732	1.483	1721	3388

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

bilanca

	2007		2008		2009		2010		2011	
	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD
šaran	497	1062	0	7	31	70	317	674	1046	2006
pastrve	-278	-960	-432	-1667	-346	-1057	-585	-2026	-535	-2127
ostale ribe	522	574	216	10	224	222	-207	-799	-59	-1234
UKUPNO	741	676	-216	-1650	-91	-765	-475	-2151	452	-1355

- do 2007. g. - u kontinuitetu se ostvaruje vanjskotrgovinski suficit
- od 2008. g. – vanjskotrgovinski deficit povećava se uvoz pastrva i pangasiusa iz Vijetnama
- u 2011. g. nastavlja se znatan porast izvoza šarana i konstantan manjak pastrve i toplovodnih vrsta na hrvatskom tržištu
- u 2011. značajno smanjen deficit u odnosu na 2010. (sa 2,1 mil. USD na 1,4 mil. USD)

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

struktura uvoza/izvoza po zemljama i vrstama 2011. g

ZEMLJA UVOZA	KOLIČINA (t)	VRIJEDNOST USD	VRSTA*
VIJETNAM	561	1.779.354	PANGASIUS
BOSNA I HERCEGOVINA	389	1.543.306	PASTRVA
ITALIJA	168	647.975	PASTRVA
SRBIJA	80	328.404	ŠARAN
KAZAHSTAN	14	150.027	
DANSKA	9	88.454	
TURSKA	32	76.115	
MAĐARSKA	6	58.193	
TANZANIJA	2	24.060	
ŠPANJOLSKA	3	15.233	

*Prevladavajuća

Najveća **izvozna** tržišta: Njemačka, Italija, BiH, Mađarska i Srbija
(uglavnom šaran i druge toplovodne vrste)

PROBLEMATIKA SLATKOVODNE AKVAKULTURE

VIDLJIVI POMACI NA BOLJE

- smanjenje vodnogospodarskih naknada
- smanjenje veterinarskih naknada
- ekološke zaštita ribnjaka od ribojednih ptica kod šaranskih ribnjaka
- odluka o dopuštenoj visini tehnološkog manjka i kala
- rast proizvodnje,
- novi zamah u sektoru - rast investicija
- vidljivi počeci sređivanja stanja na tržištu slatkovodne ribe
- početak sveobuhvatnog i kontinuiranog rada na promociji proizvoda ribarstva *RIBA HRVATSKE - JEDI ŠTO VRIJEDI*
- rješavanje pravnog statusa ribnjaka u tijeku
- kontinuiran rada Odbora za slatkovodni uzgoj HGK

PROBLEMATIKA SLATKOVODNE AKVAKULTURE

PROBLEMI STARI I NOVI

- štete od suša i poplava
- pravni status ribnjaka
- visine vodnogospodarskih naknada
- nepotpuna isplata poticaja
- štete od ribojednih ptica kod pastrvskih ribnjaka
- nepovoljni opći uvjeti privređivanja sektora, ekonomska i financijska kriza
- nepostojanje značajnijih preradbenih kapaciteta i proizvoda s dodanom vrijednošću
- mala potrošnja ribe i nepostojanje sustavnog rada na promociji potrošnje
- koristi se hrana sa malim udjelom bjelančevina, a gotova hrana za ribe se u potpunosti uvozi

ŠTETE OD SUŠA I POPLAVA

- ne postoji pravna mogućnost bilo kakve nadoknade šteta od strane države, a da je ostvariva u praksi
- krovni zakon po pitanju naknade štete je Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda („Narodne novine“, broj 73/97). Lokalna zajednica ga ne želi koristiti kod šteta na ribnjacima jer se na određenom području obično nalazi jedan do dva poslovna subjekta.
- postojećim Zakonom o vodama nije moguće propisivati naknadu štete zbog suše.
- moguće rješenje za budućnost? Odbor za slatkovodni uzgoj i Sekcija za hladnovodni uzgoj HGK predlaže da MP kod predstojećih izmjena Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnog gospodarstva unesu izmjene koje će urediti naknadu šteta od elementarnih nepogoda ribnjacima (suša, poplave i sl.) jer se ovo pitanje ne može riješiti krovnim Zakonom.

PRAVNI STATUS RIBNJAKA

- kroz odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, oblik raspolaganja ribnjacima se promijenio s koncesije u dugogodišnji zakup na 50 godina
- trenutno se ne donose odluke o raspisivanju javnih natječaja za davanje ribnjaka u dugogodišnji zakup, a ako su odluke i donesene, ne objavljuju se javni natječaji odnosno ne donose se odluke o dodjeli dugogodišnjeg zakupa
- tvrtke koje još nemaju ugovor o zakupu s državom, odnosno nije napravljena zabilježba ni u katastru ni u gruntovnici, ne mogu pristupiti strukturnim potporama kako bi obnovili ribnjake koji su stari i 100 i više godina, ne mogu se prijaviti na IPARD ni aplicirati na bilo kakve druge fondove odnosno iskoristiti mogućnosti koje se otvaraju.
- bez ugovora svaka investicija u razvoj je nemoguća. Ovakav ugovor će uskoro biti i uvjet za produženje povlastice za uzgoj.

ZAŠTO OČUVATI SLATKOVODNU AKVAKULTURU !!!

- Tradicija 100 i više godina uzgoja
- Imamo izgrađenu infrastrukturu za proizvodnju cca 15.000 tona ribe
- Imamo genetski potencijal u slatkovodnom ribarstvu
- osiguran stručni kadar
- Izvozni proizvod s neto deviznim prilivom u toplovodnom uzgoju
- 95% ribnjaka snabdijeva se vodom prirodnom gravitacijom
- Osigurano tržište RH i vanjsko tržište
- Potrošači žitarica proizvedenih na hrvatskim poljima
- Ribnjaci su mjesto očuvanja bioraznolikosti, oaza ornitologije RH
- Proizvodimo zdravu i visokovrijednu hranu (ukupna potrošnja ribe oko 10 kg/pc u RH)
- Mjesto zapošljavanja novih radnika u ruralnim područjima RH, gdje su ribnjaci i locirani

Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

HVALA VAM NA POZORNOSTI

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb

tel: 00 385 1 48 26 066, 48 26 068

faks: 00 385 1 45 61 545

e-mail: poljoprivreda@hgk.hr

www.hgk.hr